

Excursie Gaasterland 17 mei 2014 Luut de Zee

Op zaterdagmiddag 17 mei verzamelden zich ongeveer 20 deelnemers bij de informatieschuur van Staatsbosbeheer aan de Houtwâl in Oudemirdum waar we werden ontvangen door medewerker Durk Postma van deze organisatie. Naast leden van de vlinderwerkgroep waren er een zevental gasten. Enkele van hen hadden zich opgegeven voor een dagvlinderkursus, die helaas door gebrek aan belangstelling niet door kon gaan. Maar op deze excursie waren ze uiteraard van harte welkom. Het weer was goed: zonnig, ongeveer 20 °C en vrijwel geen wind. Een stuk beter dan het weekend ervoor, toen het nog nat en winderig was. Na een kort welkomstwoordje werd per auto of fiets vertrokken naar de parkeerplaats bij de Wyldemerk, dat o.a. bekend is omdat dit het eerste officiële libellenreservaat is.

Toen we daar arriveerden werden we verwelkomd door een citroenvlinder. En we waren nog maar nauwelijks onderweg of de eerste nachtvlinder diende zich aan. Op de stam van een zwarte els zat een streepjesdwergspanner. Even later zagen we het Bont zandoogje vliegen en werd ook de rups van de grote beer gezien. Het weekend was door de Vlinderstichting uitgeroepen tot het Argusvlinderweekend en ook deze soort kon worden genoteerd. Tijdens de wandeling door dit bijzondere gebied werden verder nog het klein koolwitje, klein geaderd witje, groot koolwitje, icarusblauwtje, landkaartje, kleine vuurvlinder en atalanta gezien. Op pinksterbloemen vonden we eitjes van het oranjetipje. Hoewel de oranjetipjes zeer vroeg vlogen dit jaar, zagen we toch nog een mannetje van deze voorjaarsvlinder vliegen.

Onderweg werden ook een aantal nachtvlindersoorten waargenomen, waarbij de prachtige Meriansborstel veel aandacht kreeg. Rustend om een boomstam kon deze mooi worden gefotografeerd. In de soortenlijst bij dit artikel zijn de waargenomen soorten opgenomen. Na het rondje door de Wyldemerk werd de excursie rond 17 uur beëindigd. De voorspelde temperaturen voor de nacht waren zo laag (5-6 °C) dat het niet de moeite loonde om 's avonds te gaan lichten. Maar desondanks kon worden gesproken van een geslaagde excursie.

Dagvlinders:

Citroenvlinder (*Gonepteryx rhamni*)

Groot koolwitje (*Pieris brassicae*)

Klein koolwitje (*Pieris rapae*)

Klein geaderd witje (*Pieris napi*)

Oranjetipje (*Anthocharis cardamines*)

Icarusblauwtje (*Polyommatus icarus*)

Kleine vuurvlinder (*Lycaena phlaeas*)

Landkaartje (*Araschnia levana*)

Atalanta (*Vanessa atalanta*)

Kleine vos (*Aglais urticae*), rups

Bont zandoogje (*Pararge aegeria*)

Argusvlinder (*Lasiommata megera*)

Nachtvlinders:

Streepjesdwergspanner (*Eupithecia intricata*)
Bruine vierbandspanner (*Xanthorhoe spadicearia*)
Geogde bandspanner (*Xanthorhoe montanata*)
Gewone bandspanner (*Epirrhoe alternata*)
Grasbeertje (*Coscinia cribraria*)
Witte tijger (*Spilosoma lubricipeda*)
Grote beer (*Arctia caja*)
Witte grijsbandspanner (*Cabera pusaria*)
Meriansborstel (*Calliteara pudibunda*)
Rietvink (*Euthrix potatoria*)
Muntvlindertje (*Pyrausta aurata*)
Kroosvlindertje (*Cataclysta lemnata*)

Nationale nachtvlindernacht 2014, kort maar krachtig? Jaap Schelvis

Vrijdag 27 juni was het weer tijd voor de Nationale Nachtvlinder Nacht (NNN). Omdat deze datum samenviel met de zomerexcursie van de NEV sectie Ter Haar, waren Siep en Jannie verhinderd omdat zij aan het nachtvlinderen waren elders in het land. Zonder al te veel moeite vonden zij echter Anneke van der Veen en ondergetekende bereid om de honneurs waar te nemen in de Kruidhof in Buitenpost. Het weer leek nog roet in het eten te gooien, maar na wat telefoontjes en mailtjes en vooral veelvuldig checken van de buienradar werd besloten om het er op te wagen.

Rond negen uur waren we ter plekke en werden gastvrij ontvangen met koffie en een 'guided tour' over het uitgestrekte terrein van de Kruidhof, waarbij we nog werden gewezen op de aanwezigheid van de Inktviszwam (*Clathrus archeri*). Deze bizar gevormde, felgekleurde verwanten van de bekende stinkzwam groeien in sommige perkjes op de houtsnippers die als bodembedekker worden gebruikt. We kozen ervoor om het laken weer op te stellen op dezelfde plek als vorig jaar, dichtbij de ingang van de tuin naast de vijver. We namen ons wel voor om beter op te letten dat er dit jaar niemand per ongeluk in de vijver zou verdwijnen!

Behalve de lichtopstelling hebben we nog op een tiental bomen een overheerlijke smeer naar geheim recept van Anneke aangebracht. Toen alles in gereedheid was kon het wachten beginnen. En het wachten duurde lang, erg lang. Want op 27 Juni ging de zon pas onder om 22.07 uur. Voordat het dan een beetje echt donker begint te worden, ben je weer een tijd verder. Voor de soortenrijkdom en de verhoogde kans op 'publieksvriendelijke' grote nachtvlinders als pijlstaarten is eind Juni wellicht een goede keuze, maar door het late tijdstip mis je toch een niet onbelangrijk deel van je doelgroep, namelijk de kinderen.

Gelukkig hield het weer zich prima. Het beetje wind ging liggen en de temperatuur bleef nog aangenaam hoog. Er waren al flink wat belangstellenden in de tuin aangekomen en nog steeds was er niets aan nachtvlinders te beleven, niet